Maastricht in Beeld

Kaarten & plattegronden

59-3

mei 2024

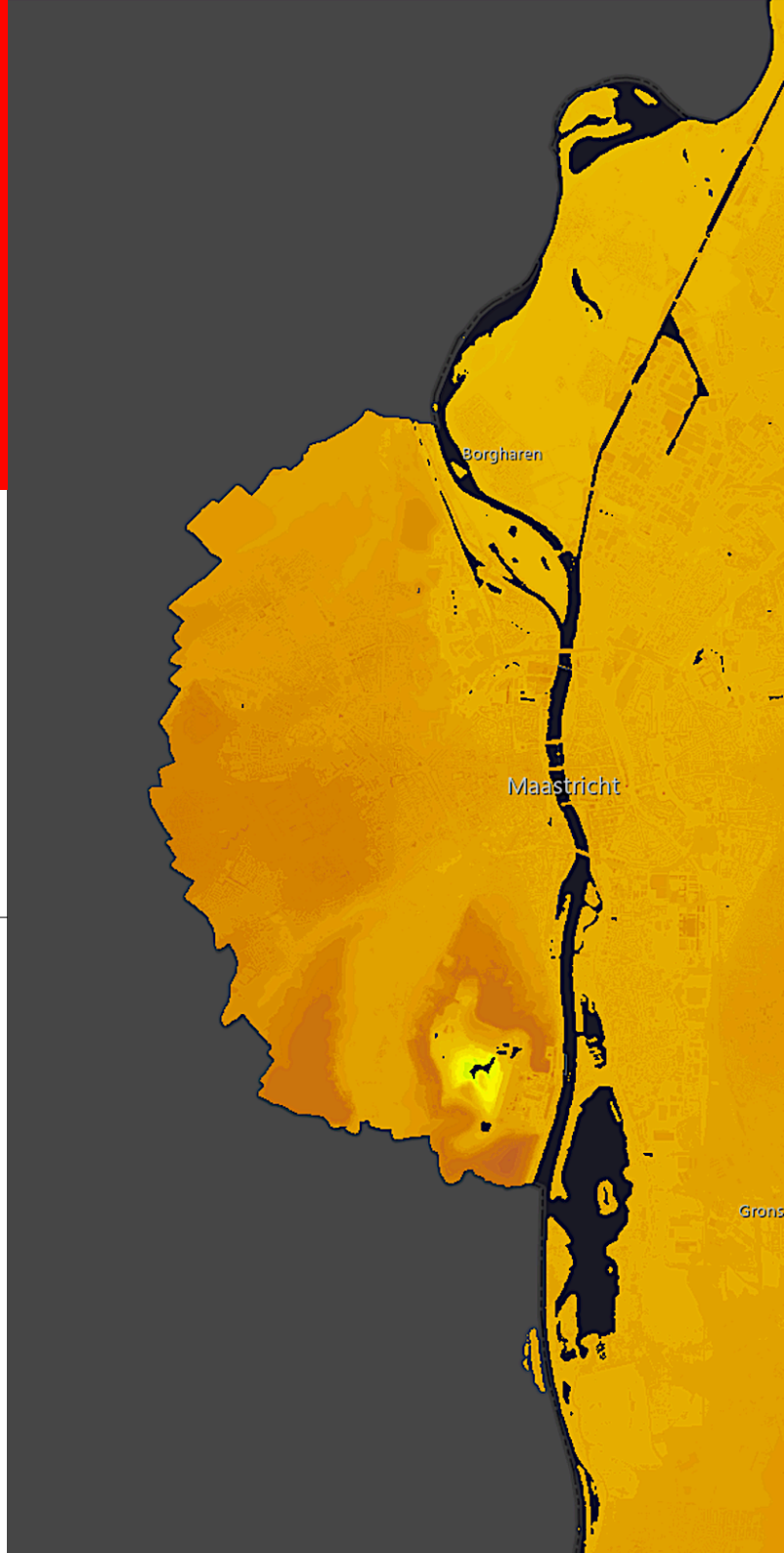

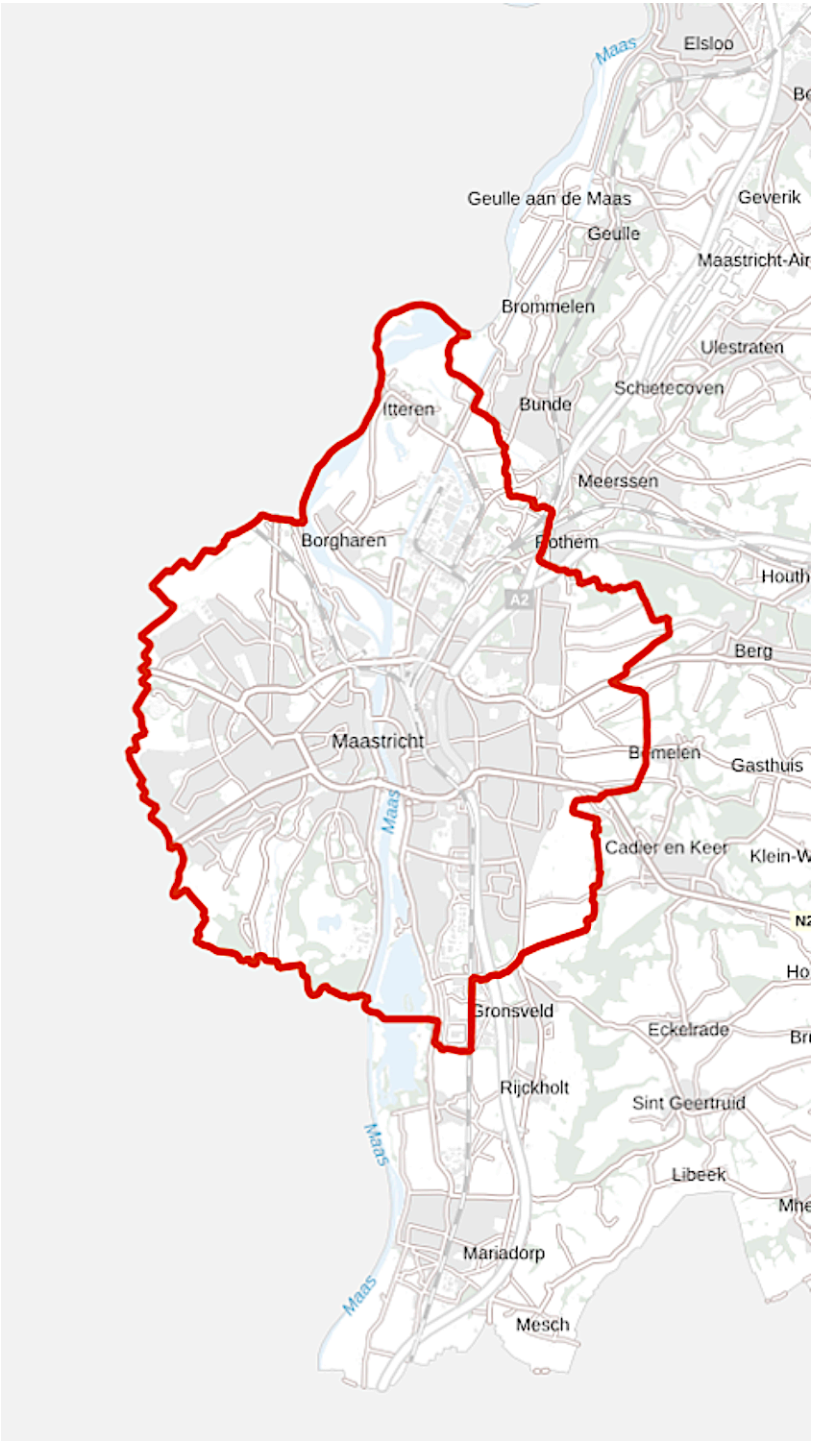

Kaarten & plattegronden van Maastricht deel 3

Er zijn in de loop van ruim vier eeuwen diverse kaarten gemaakt waar Maastricht op staat. Niet alleen van de stad zelf, maar ook van de wijde omgeving omdat die om politieke of militaire redenen nauwkeurig in beeld moest worden gebracht. De kaarten waren ook bedoeld voor het publiek om een reisroute op te kunnen uitstippelen.

Er zijn drie soorten kaarten.

1. de plattegronden. De stad en omgeving zijn twee dimensionaal afgebeeld op een vel papier, we kijken recht omlaag;
2. de panorama's. Ook twee dimensionaal, maar nu in vogelperspectief;
3. de maquettes, drie dimensionale kaarten. In Frankrijk noemt men ze *plans reliefs*, reliëfkaarten.

In de magazines laat ik een aantal van de belangrijkste kaarten zien. En een enkele maquette. Zo krijgen we een prachtig beeld van de stad door de eeuwen heen. Ook komt er wat van de ontwikkelingen van de cartografie, het kaartenmaken, aan bod.

Op de voorpagina zien we een hoogtekaart, hoe hoger, hoe roder. De gele vlek is de ENCI-groeve, die ligt diep. Water is zwart. België is grijs, de cartografische dienst is beperkt tot Nederland.

Inhoud

1830	Stadskaart	
1846	VanderMaelen	
1857	Leiter en Nijpels	
1867	de Stuers	
1867	Kadastrale kaart + Maquette 1867	
1900	Toeristenkaart	
1909	J. Schoonbeek	
1949	Stapperkaart	
1968	Stadsplattegrond	
2022	Plattegrond OV	
	Digitale kaarten	Themakaarten
	Topotijdreis	Navigatie

Bronvermelding

De afbeelding rechts is uit Topotijdreis, het komt aan het eind van dit magazine aan de orde. Het is een kaart uit 1850. Het is de oudste kaart van Maastricht die daar te vinden is. Waaat? Niet ouder? Topotijdreis gaat voor delen van Nederland terug tot 1815, maar Zuid-Nederland stond niet op kaarten die voor dit project bruikbaar waren. Geeft niet, in deel 1 zien we dat er al kaarten van de stad zijn uit 1575.

In de drie magazines komen ruim dertig kaarten aan de orde. En dat over een periode van zo'n 450 jaar. Van een snelle schets met een loodstift via gravures en steendrukken naar digitale weergaves die gemaakt zijn met satellieten en computers. In weergaves die niet eens meer op papier hoeven, op een beeldscherm kan ook. Vooruitgang. De zakelijke en feitelijke weergave is standaard geworden. Toch kunnen we met weemoed kijken naar het lieflijke landschap op de prachtige Ferrariskaarten, zie deel twee.

PLAN DE LA VILLE DE MAESTRICHT.

RENVOIS.

1 Rue du Pont
2 Petit-Stout
3 Grand-Stout
4 Vrythof (Place d'Armes)
5 Place de la paix
6 Cloître S. Servais
7 Vieille porte de Bruxelles
8 R. de Bruxelles
9 G.d Fossé
10 Place du G.d Marché
11 R. de bois-le-Duc
12 R. petit fossé
13 R. des Chassis
14 R. du fossé
15 R. S. Antoine
16 R. du Christ
17 R. de la Pompe
18 Place S. André
19 Marché aux Vaches
20 Place de Onder-Kruis
21 R. Brouloug-Stout
22 R. de la Batterie
23 R. Bogaards-Straat
24 R. du Sonneur
25 Passage St Catherine
26 P.te des Capucins
27 R. des Capucins
28 R. Haute France
29 Marché aux Porcs
30 P.te du Bettik
31 R. du Cygne
32 R. des 68 Tailles
33 R. Koekskroef-straat
34 R. du Curé
35 R. le long de la Meuse
36 R. des gabelleurs
37 R. des 3 scieurs
38 R. Kiesbiege-straat
39 R. des Prêtres
40 R. du Bosc
41 R. des Juifs
42 R. de St.e Marie
43 R. de la Monnaie
44 R. Neuve
45 P.te du St. Esprit
46 R. des tourneurs
47 R. du Heaume
48 R. des Etats
49 R. Biker-straat
50 R. du mont Calvaire
51 R. du Commel
52 P.te des Croisiers
53 R. de l'Abbé
54 R. de Tongres
55 R. Kakkebeege
56 R. du Blanchisseur
57 Place des bains-enfans
58 R. des Sorcières
59 R. Fosse des Tanneurs
60 R. du Zwingelpoel
61 R. G.de des Tanneurs
62 R. derrière les Moulins
63 R. Court fossé
64 R. Vermerbeek
65 R. de l'Abbaden
66 R. de Bouillon
67 R. des Prêtres
68 R. S. Jacques
69 R. du Chapon
70 R. des Tailles
71 R. P.te des Tanneurs
72 R. de S. Pierre
73 R. Long Fossé
74 R. des Récoltes
75 R. S. Hilaire
76 R. du Pont de Pierre
77 R. derrière les Récollets
78 R. d'Enfer
79 R. du Chevalier
80 R. de la Vache
81 R. des Payens
82 R. des Chamoiseurs
82 Bis. R. Courte
83 R. Heuvel-straat
84 R. des Lanternes
85 R. Large
86 R. devant S. Nicolas
87 Cloître N. Dame
88 G.de du Baton
89 R. de la Pie
90 R. de la Planche
91 R. Rempart N. Dame
92 R. Mont Mons
93 R. P.te du Baton
94 Rue du Glaud
95 R. du Nègre
96 R. du Port
97 R. des Maréchaux
98 R. Marché aux vérives
99 R. du Loup
100 R. des Seigneurs
101 R. de la Barrière
102 R. Platiel-straat
103 R. des Eys
104 R. de l'Eperon
105 Marché aux choux
106 R. des 5 harengs
107 R. derrière la Boucherie
108 R. du Rempart du Moulin
109 R. Vroolermans

Wyck.

108 Bis R. du Pont
109 Bis R. droite
110 R. des Pygeons
111 R. du Rivage
112 R. du Curé
113 R. du Fossé
114 R. des Basses Casernes
115 R. du Chat
116 R. le long du Rempart
117 R. des Maréchaux
118 R. Kalemink
119 Porte d'eau
120 R. du Cavalier
121 Cul de sac du Moulin
122 R. du Grangie
123 R. de la Blancherie
124 R. des hautes Casernes
125 R. haut pont
126 R. de Bourgogne
127 R. derrière les Casernes
128 R. du Rempart de Pierres

128 bis. Magasin de la Ville
129 Hôtel-de-Ville
130 Athénée Royal
131 Ecole d'enseignement mutuel
132 Caserne
133 Eglise S. Mathias
134 Magasin du génie Militaire
135 Caserne
136 Hospice des aquéres
137 Ursines de S. Antoine
138 Mont de Piété
139 Manège
140 Caserne
141 Eglise primaire
142 Grand garde
143 Eglise Reformée (S. Jean)
144 Tribunal
145 Hopital Civil
146 Prison
147 Cour d'Assises
148 Caserne
149 Hotel du Gouverneur
150 Théatre
151 Eglise S. Nicolas
152 Eglise Luthérienne
153 Ateliers de l'Artillerie
154 Eglise réformée (Wallonne)
155 Abattoir
156 Hopital des Oiseaux
157 Arsenal
158 quai aux huiles
159 quai aux pierres
160 Promenade N. D.
161 Hopital Militaire
162 Hospice des Pauvres
163 Hospice des aveugles
164 M.on des Orphelins réformés
165 M.on des Orphelins Catholiques
166 Glacière
167 Ancienne maison-de-ville
168 Boucherie
169 Ecole du Gouvernement
170 Eglise S. Martin (Wyck)
171 Hospice des vieilles femmes (Wyck)
172 Porte Côte-Dame
173 P. S. Pierre
174 P. de Tongres
175 P. de Bruxelles
176 P. de Bois-le-Duc
177 P. S. Martin
178 P. d'Allemagne
179 Ancienne porte du Jour
180 Blanchisse
181 Fortifications

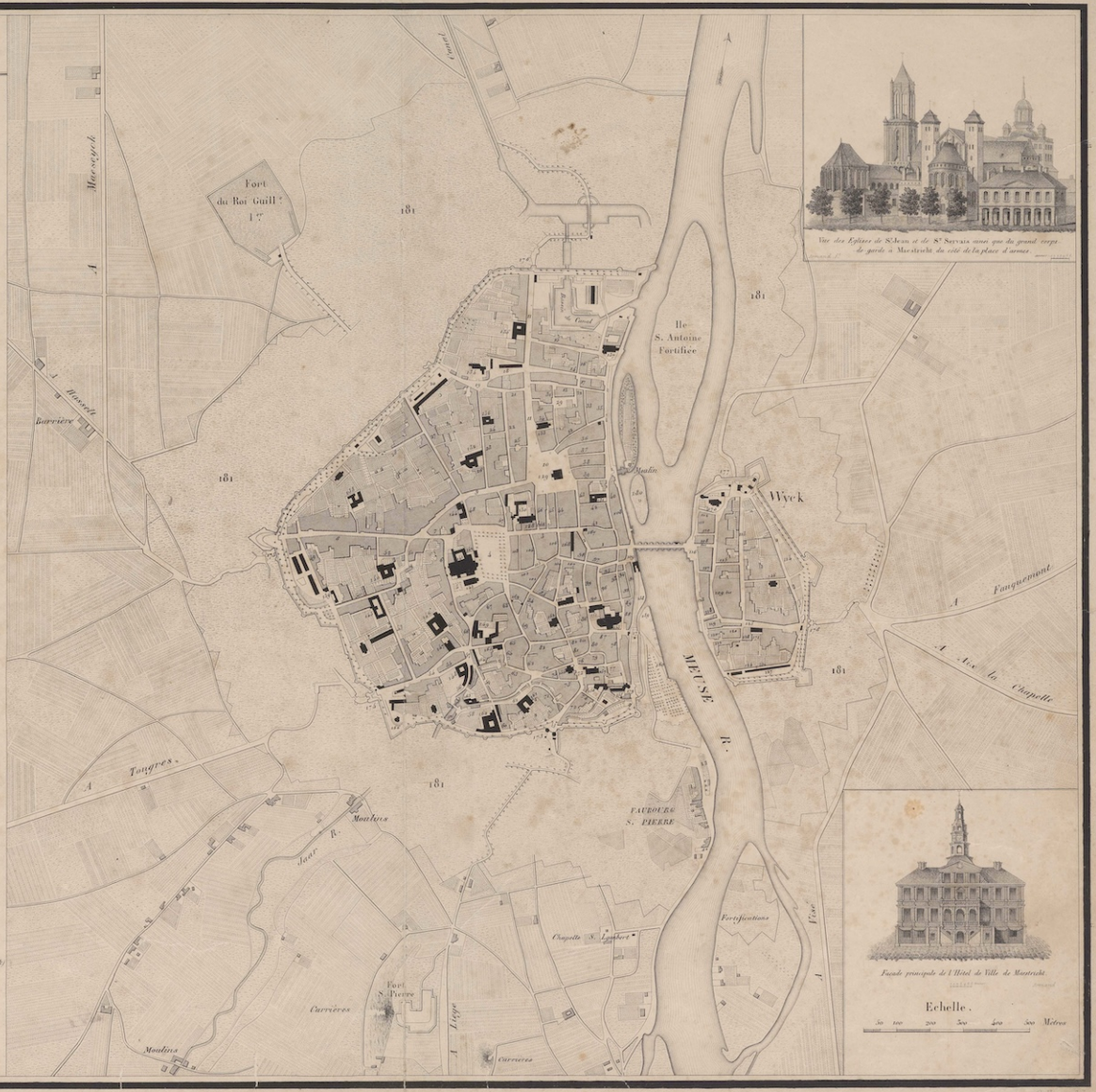

1830 Stadskaart

Terwille van de overzichtelijkheid heeft men de straten genummerd. In de *Renvois* (Verwijzing) links staan de nummers met de namen. De volgorde is de nummering. Maar als je het nummer niet weet, maar wel de straatnaam, moet je de hele lijst nalopen om het nummer te vinden. Een alfabetische lijst met het nummer erachter. Maar inzicht is weerbarstig.

De kaart is van rond de afscheiding van België. Helemaal links op de kaart is de weg naar Hasselt met daar een Barrière. Het is geen afsluiting in verband met de spanningen tussen Maastricht en België, maar een tol; er moest betaald worden om verder te kunnen. De weg naar Hasselt is de huidige Bilzerbaan, net voorbij de weg naar Maaseik, de huidige Brusselseweg. De vestingwerken zijn niet getekend. In het gebied staat nummer 181: *Fortifications*. Het was militair gebied, veel wegen en andere details waren niet ingetekend. En in het noord-westen ligt *Fort du Roi Guill Ier* dat wij kennen als Fort Willem. Het is in 1818 aangelegd uit angst voor de terugkeer van Napoleon.

De kaart is bijzonder overzichtelijk. Het is een toeristenkaart, dat is te zien aan de plaatjes aan de rechterkant: het Vrijthof met de bekende gebouwen en de Markt met het Stadhuis. Daar staat ook de schaal van de kaart.

De kaart is een lithografie, gemaakt door Marcellin Jobard (1792-1861), Frans-Belgische lithograaf, op dat moment in Verviers.

Onderstaande detailkaart laat het noordelijke deel van de vestingwerken zien. Links Fort Willem. En de binnenhaven het Bassin is al aangelegd.

Borghaeren
Rothem
Amby
Caberg
Fort Guillaume
MAESTRICHT
WYCK
Schaen
Heer
Biesland
Fort St Pierre
Wilré
St Pierre
Heugem
Slavanten
Ligtenberg Ch
Vroenhoven
Neder Canne
Canne
Gransveld

1846 VanderMaelen

Philippe VanderMaelen (1795-1869), Belgische cartograaf en geograaf.

In 1830 scheidde België zich af van de Nederlanden, de rijksgrens is in geel te zien. En vanaf dat moment wilde men natuurlijk eigen kaarten.

Maastricht was bij Nederland gebleven en in het Verdrag van Maastricht (1843) was besloten dat de Belgische grens op een kanonschot afstand van de stadsmuren. De afstand was 1200 vadem of 2,3 km. De kaart laat dus de situatie zien die drie jaar daarvoor overeengekomen was.

De *Signes Conventionnels* rechts zijn de gangbare symbolen op VanderMaelens kaarten, de legenda. De details geven een idee van de hoeveelheid tekenwerk.

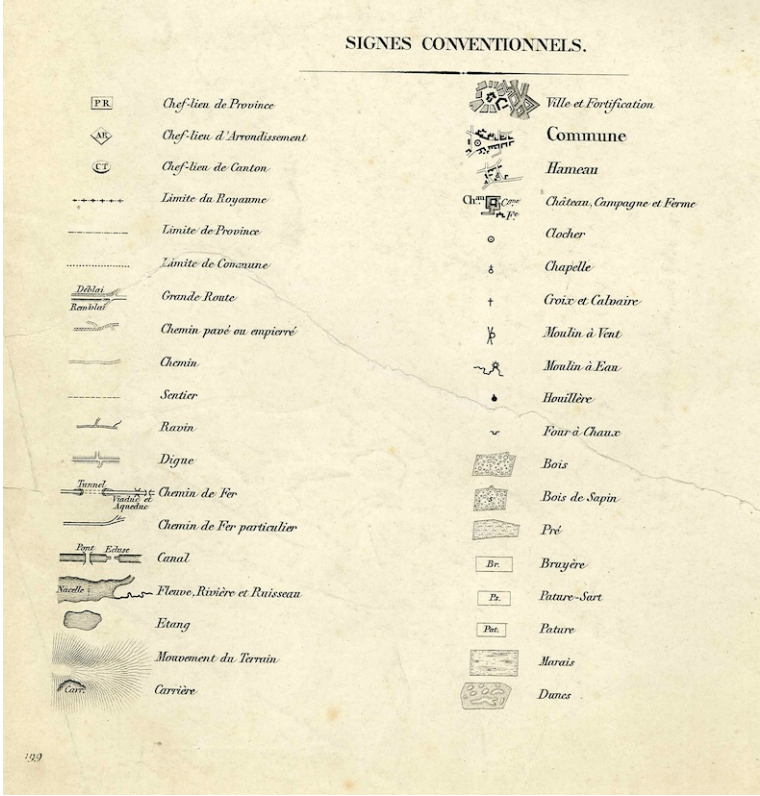

1850 Leiter en Nypels

De cartograaf is niet bekend, maar de kaart is uitgegeven door de Maastrichtse drukkerij Leiter en Nypels. Het is ongeveer de laatste kaart voor de ontmanteling van de vesting in 1867. In honderden jaren is de stad nauwelijks van uiterlijk veranderd. Al zijn het Bassin en het kanaal naar Luik al ingetekend. De gevleugelde Stedenmaagd houdt een banier op, voor haar het stadswapen. De legenda rechts is in het Frans, nummers verwijzen naar de plaats op de kaart.

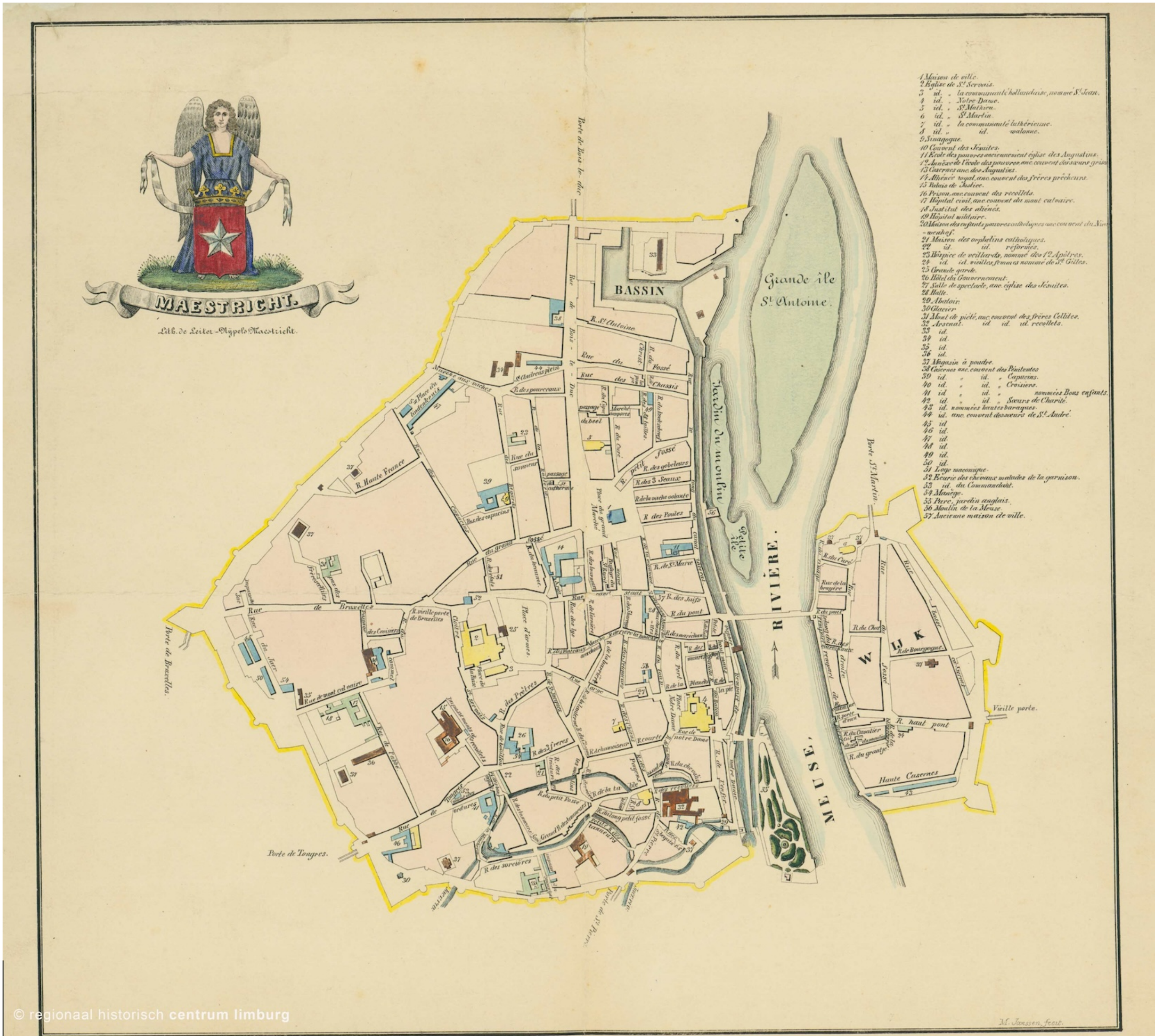

© regionaal historisch centrum limburg

© RHCL, GAM 1511

1867 Victor de Stuers

Na 1867 bracht Victor de Stuers een historiserende kaart uit. Historiserend betekent dat de geschiedenis is gereconstrueerd in de zin van 'het zal wel zo geweest kunnen zijn'. De sloopdrift was groot in die tijd. De Stuers' bedoeling was om zoveel mogelijk historische gebouwen voor de stad te behouden en dus moest het belang goed onderstreept worden. We mogen hem dankbaar zijn, want het is, voor een deel, gelukt. De buitenwerken zijn niet ingetekend.

MAASTRICHT
1867

1867 Kadastrale kaart + Maquette 1867

In 1867 besloot de regering dat de vestingstatus van Maastricht kon komen te vervallen. Meteen werd begonnen met het slopen van stadspoorten en vestingwerken, want die vormden zeer grote belemmeringen voor het dagelijkse verkeer. De knellende schoen om de stad kon na zeven eeuwen uitgeschopt worden: eindelijk vrij!

Maar toch... Met het toegankelijk maken van de stad dreigde een tijdsbeeld verloren te gaan. Stichting Maastricht 1867 wil de stad laten zien zoals die toen was. Inclusief intacte vestingwerken, de industriële ontwikkelingen en de gebouwen zoals die er toen uitzagen. In een schaal van 1:500. De kaart is een reconstructie van de kadasterkaart van toen en dient als basis, aangevuld met aangetoonde feitelijkheden. Ieder pand moet worden getekend, gebouwd, aangekleed als dat kan, en kan dan geplaatst in het grote geheel.

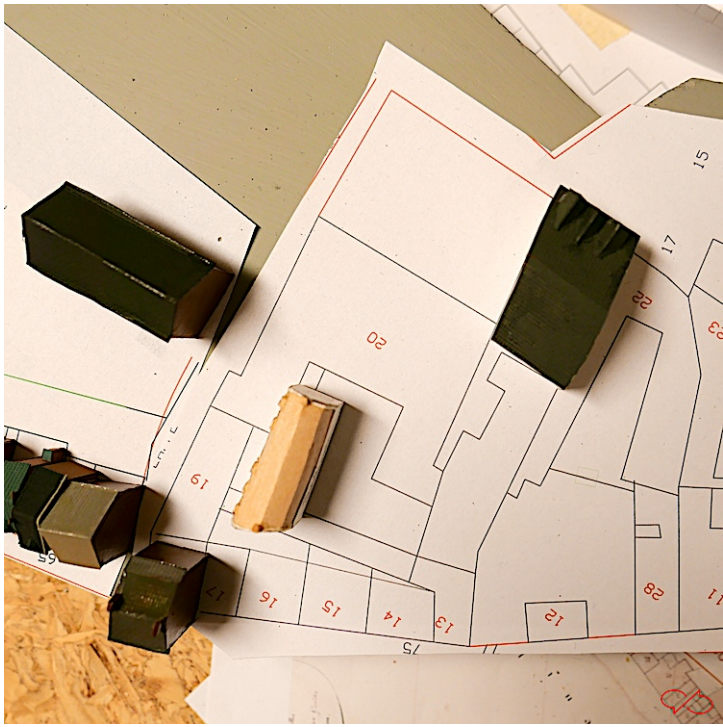

1900 Toeristenkaart

Een kaart voor toeristen. In eenkleurendruk: blauw op wit. Links wat reclame voor bedrijven in de Nieuwstraat en de Grote Staat. Maar het gaat natuurlijk om de kaart.

Bijzonder is de verdeling in een raster met boven en onder een aanduiding in letters en links en rechts in cijfers. Zo is ieder vak te adresseren met een letter- en cijfercombinatie. Er zijn vier lijsten met bijzondere plekken, de verwijzing in letter-cijfer staat ernaast. De lijsten nemen veel plaats in, daardoor zijn er delen van de stad niet zichtbaar.

In de legenda, de Verklaring, is te zien dat er drie tramlijnen zijn: de gastram, de stoomtram naar Vaals (in wording) en de elektrische tram (in wording). En met een asterisk de weg naar station Glons. Een asterisk is links in A17, een ander bij H1. Station Glons of Glaaien ligt aan de lijn Hasselt-Tongeren-Luik. En in Wyck, helemaal rechts, ligt XVI: Station SS, het station van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen.

De kaart is gemaakt door de Nederlandsche Kunstdruk Exploitatie Graafland & Co te Maastricht. Het adres was H16, Grote Staat-Dominicanerkerkstraat.

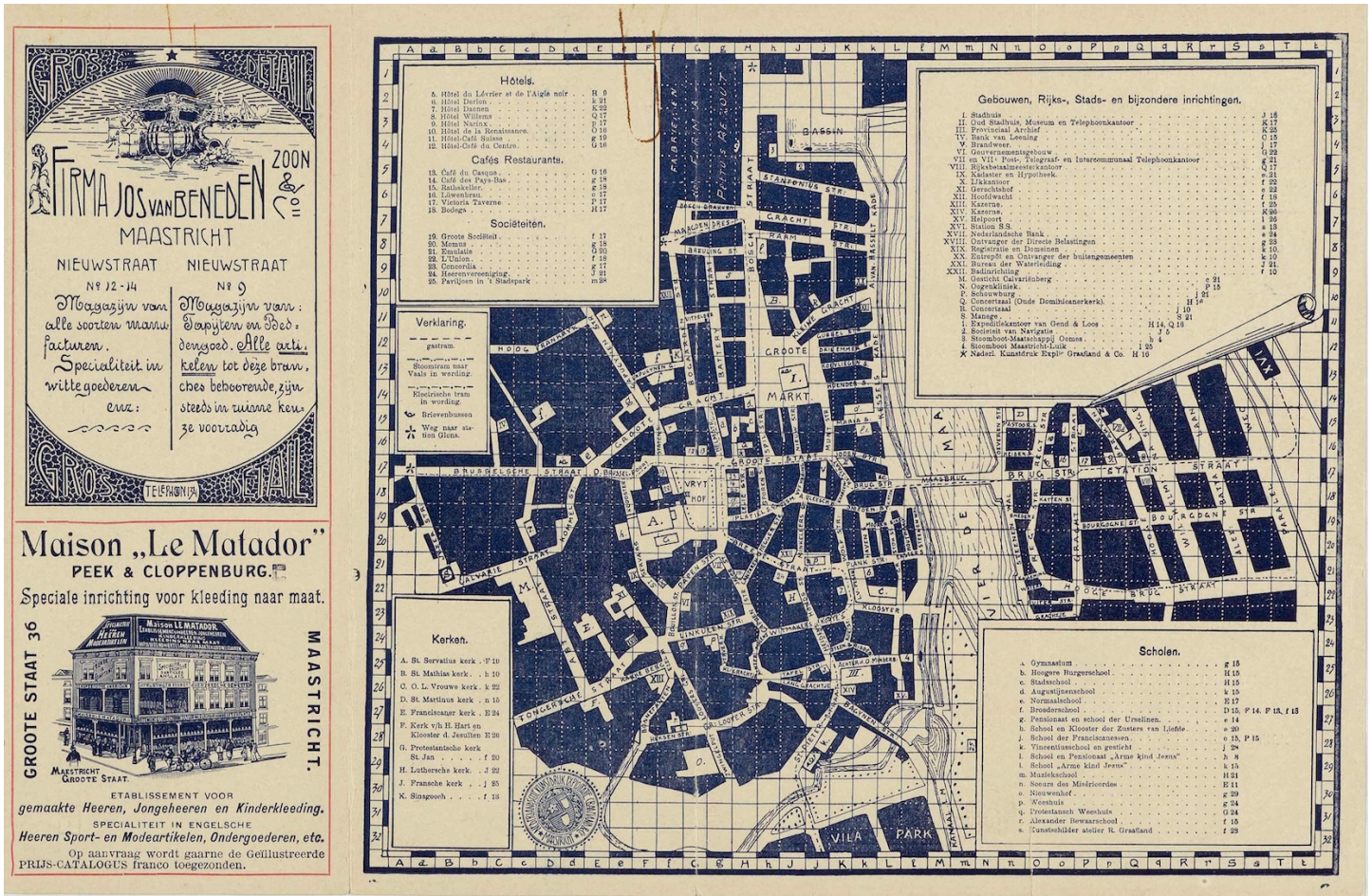

1909 J. Schoonbeek

In 1901 is de leerplichtwet opgesteld: alle kinderen tussen 6 en 12 jaar moesten onderwijs volgen. De hoofdvakken waren lezen, schrijven en rekenen, ze zijn voor het leren van de instrumentele vaardigheden, de vaardigheden die een kind moet hebben om ook de andere vakken te kunnen leren.

Andere vakken waren aardrijkskunde, geschiedenis en kennis der natuur. Daarnaast waren de muzische vakken als tekenen, muziek, handenarbeid, dans en drama voor het ontwikkelen van de creativiteit.

Aardrijkskunde ging over topografie, de kaartkennis. Plaatsnamen, de wateren, middelen van bestaan etc. Eerst Nederland, dan de provincies, dan omliggende landen, Europa, tot slot de continenten. Deze blinde kaart was voor overhoringen. De leerkracht wees aan, de leerlingen schreven op.

Op deze kaart zien we wegen (zwart), spoorlijnen (rood), waterwegen (blauw), provinciegrenzen (geel). Plaatsen staan er als zwarte bolletjes, die met een punt erin zijn grotere plaatsen en grote plaatsen waren gearceerd. De schaal was 1:137.500. De kaart is vooral leeg. De filosofie daarachter was: 'Alleen leeg lijkende kaarten blijven in het geheugen hangen'. De kaart is uitgegeven door P. Noordhoff in Groningen. De Bosatlas werd uitgegeven door J.B. Wolters in Groningen.

Het onderwijs in aardrijkskunde en topografie zorgde dat heel veel mensen een idee hadden van de indeling van de wereld, het land en provincies en men leerde wat kaartlezen. Tegenwoordig onontbeerlijk.

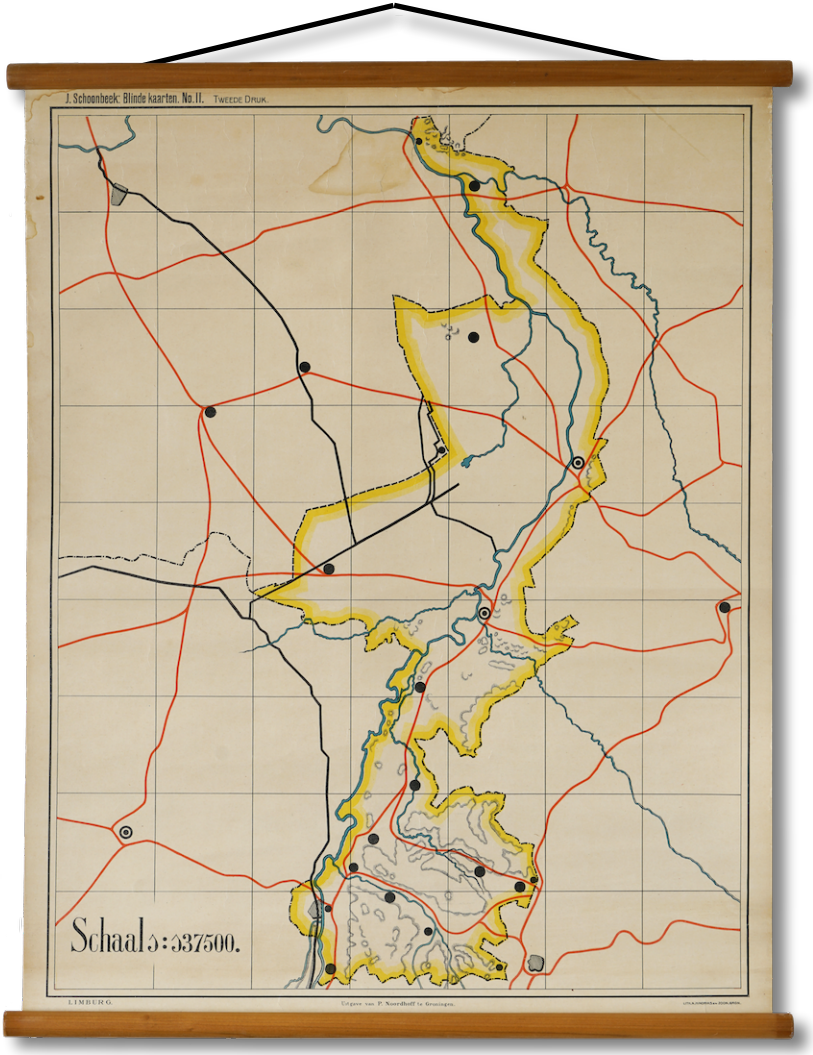

1949 Stapperkaart

Tussen 1948 en 1968 tekende Jan Stapper stads- en dorpsgezichten om te inventariseren wat er aan gebouwen beschermd moest worden. In 1949 tekende hij Maastricht. In de tekening staan straten met huisnummers, en tal van opmerkingen en aanwijzingen. De kaart was bedoeld om historische gebouwen in beeld te brengen en de staat ervan te vermelden. Dat ging als: 'goed pand', 'goede gevel', 'door zijn ligging storend modern pand', 'particulier of niet particulier gebouw', 'platte grijze pannen', 'dorpel 1791', etc.

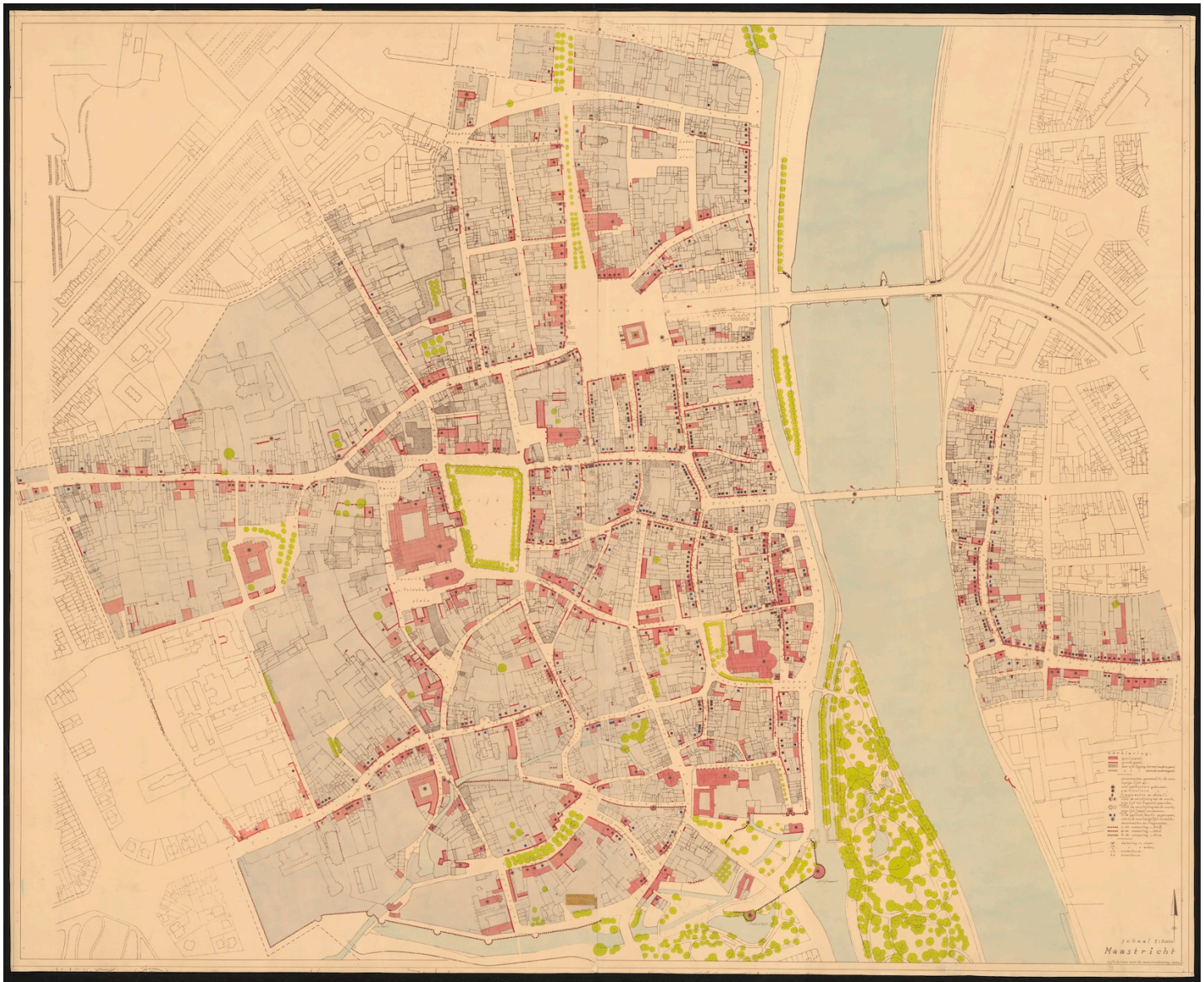

1968 Stadsplattegrond

In de jaren na de Tweede Wereldoorlog werd de stad flink uitgebreid, de ene na de andere buitenwijk werd gebouwd. Om daar je weg te kunnen vinden, zijn stadsplattegronden nodig. Iedereen had er wel een, zo'n grote lap papier met aan de ene zijde de hele stad, netjes ingedeeld in een raster van letters en cijfers. En aan de andere zijde deelkaarten van het centrum, de buslijnen en vooral de lijst met alle straatnamen in alfabetische volgorde met de letter-cijferverwijzing erachter. Om de kaarten goedkoop te houden, zat er veel reclame in.

Tussen 1968 en 1999 bracht Falk verschillende stadsplattegronden van Maastricht uit. Ze kostten enkele guldens, een laag bedrag in vergelijking met de informatiedichtheid.

Falk was een Hamburgse uitgeverij. John Suurland begon met de Nederlandse stadsplattegronden en sinds 1986 worden de kaarten van Falk door Suurland verkocht. Het opvouwen van zulke grote kaarten was een grote kunst. Verkeerd doen kon, maar dan werd de kaart niet zo mooi plat. Op de vouwwijze was patent aangevraagd. Eerst over de breedte dubbelvouwen, dan harmonicagewijs zodat er een smalle strook overbleef en die dan nog eens over de breedte dubbelvouwen.

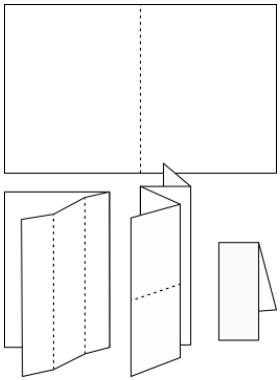

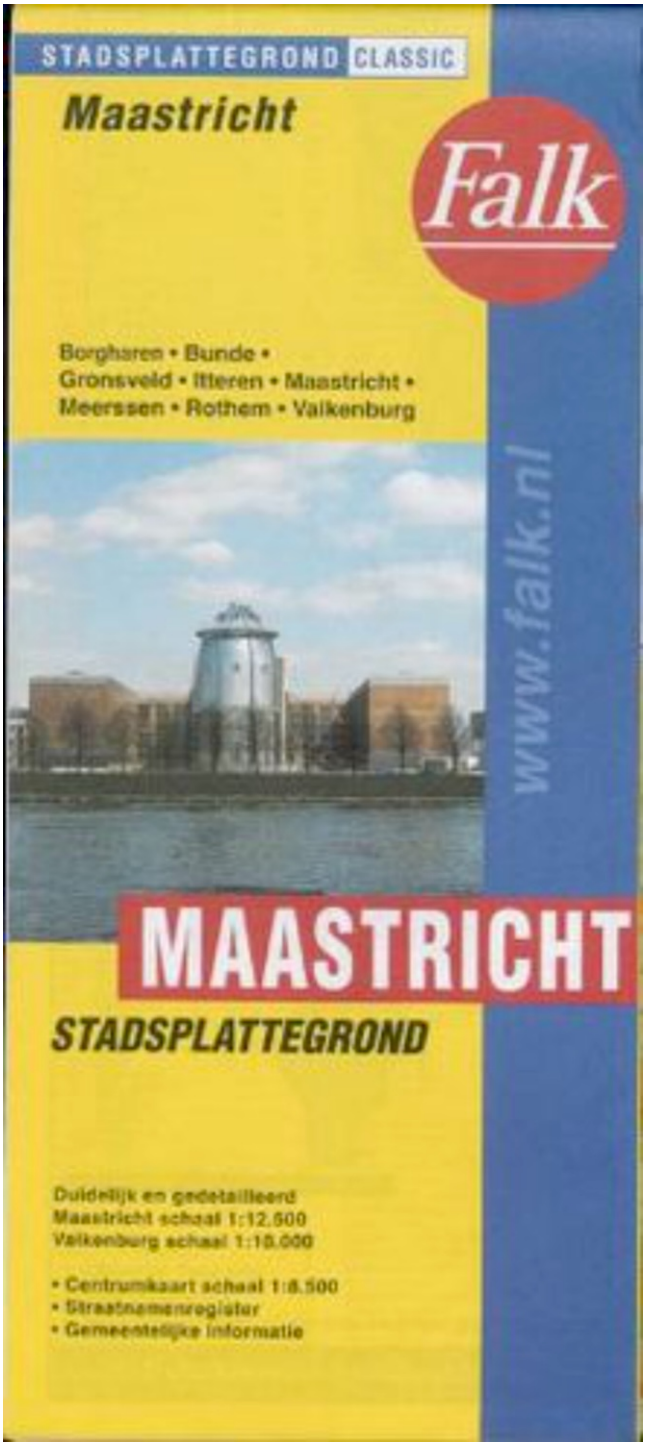

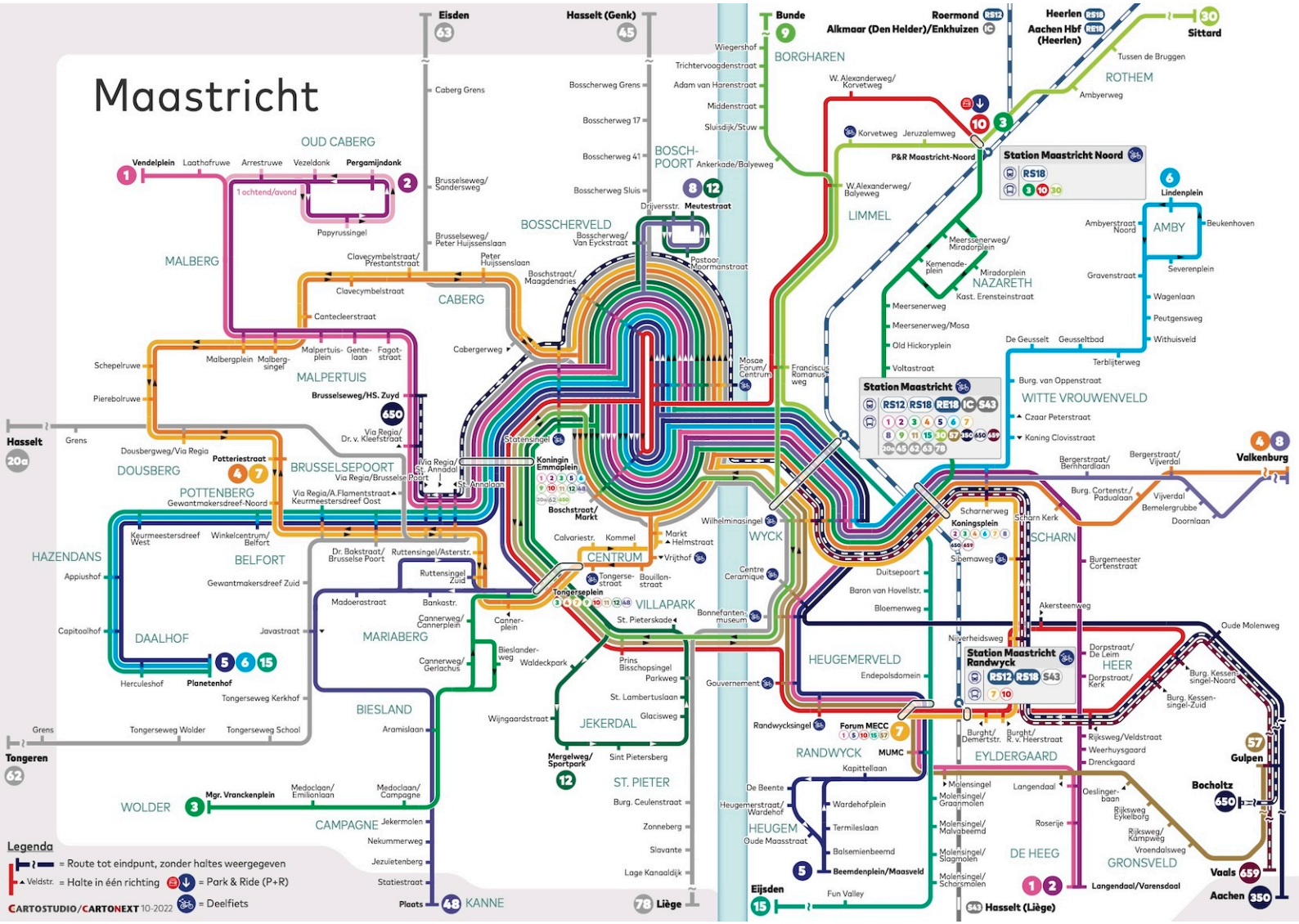

Legenda

= Route tot eindpunt, zonder haltes weergegeven

Veldstr. = Halte in één richting

= Park & Ride (P+R)

= Deelfiets

CARTOSTUDIO/CARTONEXT 10-2022

2022 Plattegrond OV

De London Underground, ook wel the Tube genoemd, is in 1863 aangelegd en sindsdien steeds uitgebreid. Omdat er verschillende overstapplaatsen ontstonden, werd een plattegrond noodzakelijk. Men moest immers z'n route kunnen plannen.

We zien een versie uit 1908. Duidelijk is dat de cartograaf een bestaande stadsplattegrond heeft genomen als basis en daarop de lijnen, stations en overstapplaatsen heeft ingetekend met acht verschillende kleuren. Die zijn in de legenda terug te vinden.

In 1931 was er een nieuwe kaart nodig. Harry Beck, medewerker van de Underground, realiseerde zich dat de bovenwereld niet belangrijk was, die kon weg. Het publiek wilde immers van station naar station. Ook konden de lijnen schematischer, zoals in elektrische schema's. Strak, zonder kronkels. Horizontaal, verticaal en diagonaal. Ook was er een onderscheid tussen gewone stations en overstapplaatsen. De baas vond het niks, de reizigers waren enthousiast. Sindsdien is dit concept gebleven. Het is een prachtig voorbeeld van abstractie die veel duidelijker is dan de concrete weergave; alleen de essentie is gebleven.

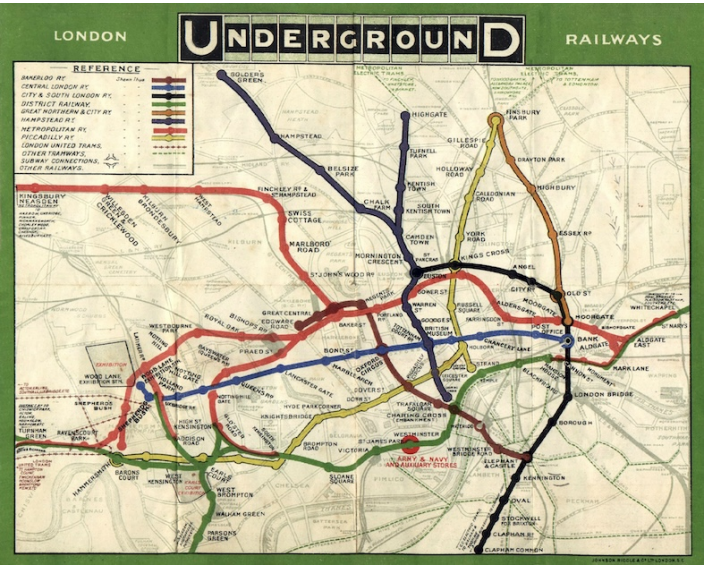

Als we naar de ov-plattegrond van Maastricht kijken, dan zien we dat Cartostudio/Cartonext het concept heeft overgenomen. Kleuren per route, strakke lijnen, overstapplaatsen, het zit er allemaal in. En toch is de essentie verloren, drukte dringt zich op. Er zijn wel vijftien kleuren. Wie wat slecht ziet, kan geen onderscheid maken. De dikke knoop in het midden maakt er een regenboogvijftienbaan van. Cartografie is een kunst.

Digitale kaarten

Kaarten hoeven niet meer alleen op papier, digitaal kan ook. Voor het ophalen en het projecteren van de kaart is wel een computer met beeldscherm nodig, het kan ook een telefoon zijn. Google, de grote Amerikaanse zoekmachine, heeft er werk van gemaakt: https://www.google.nl/maps. Dat toont een kaart en in een invulveld kan een adres of plaatsnaam worden ingevuld. De weergave kan als getekende kaart of als satellietfoto. Men kan met Streetview zelfs virtueel door de straat rijden. Apple heeft met Kaarten een vergelijkbare toepassing. Ook andere zoekmachines als https://www.topomania.net/ hebben een kaartfunctie.

https://earth.google.com/web/, Google Earth, gaat nog verder. Een weergave in 3D, een plan reliëf, bijvoorbeeld. En tot in detail, men kan in uw achtertuin kijken. De foto onderaan is statisch, maar via Google beweegt het beeld levensecht.

Kaarten worden door de softwarebedrijven niet zelf bijgehouden, men neemt ze over van grote cartografen als OpenStreetMap, Michelin en anderen. Bij OpenStreetMap (OSM) mag ieder die dat wil (en kan) aanvullingen doen op de geografische data, vandaar het Open.

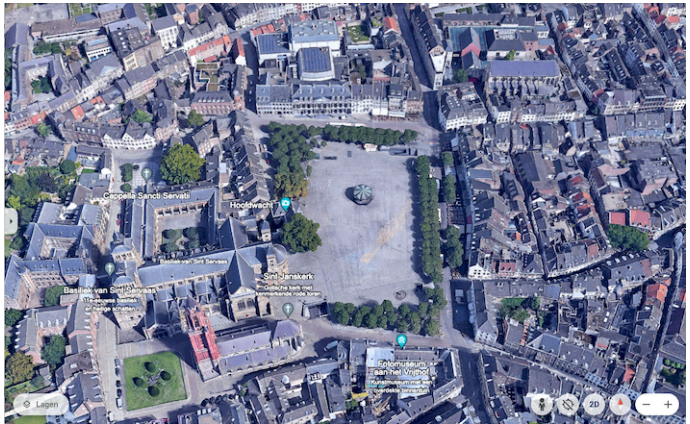

Themakaarten

Ieder vakgebied heeft z'n eigen kijk op de dingen en vraagt soms specialistische themakaarten.

Geologen en landschapskundigen zijn vaak geïnteresseerd in hoogtes in het landschap. De AHN-Viewer laat de hoogtes zien, gebaseerd op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/. Inzoomen en dan een laag kiezen. De belangrijkste zijn AHN4 DSM-Blauw / Groen / Oranje en AHN4 DTM - Hillshade.

Ook is er een kadastrale kaart https://perceelloep.nl/. Zoek op straatnaam en het laat de omgeving en de panden zien met huisnummers en verschillende gegevens, ook details. En objecten kunnen met een meetlint gemeten worden. Ook zijn er uitgebreidere rapporten mogelijk, maar die moeten gekocht worden.

Demografie is net als de cartografie onderdeel van Aardrijkskunde. Demografen zijn geïnteresseerd in bevolking en willen kenmerken daarvan kunnen zien: https://allecijfers.nl/gemeente/maastricht/. Er is een kaart van de stad met wijkindeling en per wijk kan ingezoomd worden per buurt. Vervolgens zijn er tal van grafieken die iets zeggen over aantal inwoners per jaar, woningkenmerken, woningwaarde per jaar, soorten woningen, gebruiksdoelen van de panden, bouwperiodes, indeling naar leeftijd, burgerlijke staat, land van herkomst, migratie-achtergrond, opleidingsniveau, energielabels van de panden, verkeersongevallen, gas- en elektriciteitsverbruik, aantal elektrische auto's, misdaad naar aantal en type delict, geboorte en sterfte, alcoholgebruik en roken, gewicht van de inwoners enzovoort. De gegevens komen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Topotijdreis

Het is een internetservice, te vinden op www.topotijdreis.nl. Er verschijnt een oude kaart van Nederland, men zoomt met + en - in naar het gebied dat men wil zien.

Links is een tijdbalk waar met een schuif een jaar gekozen wordt. Nu is het gebied in de kaart van die tijd zichtbaar. De kaarten liggen nauwkeurig op elkaar. Vanaf 2006 zijn er luchtfoto's te zien. Knopje Play in het menu toont de tijdreis.

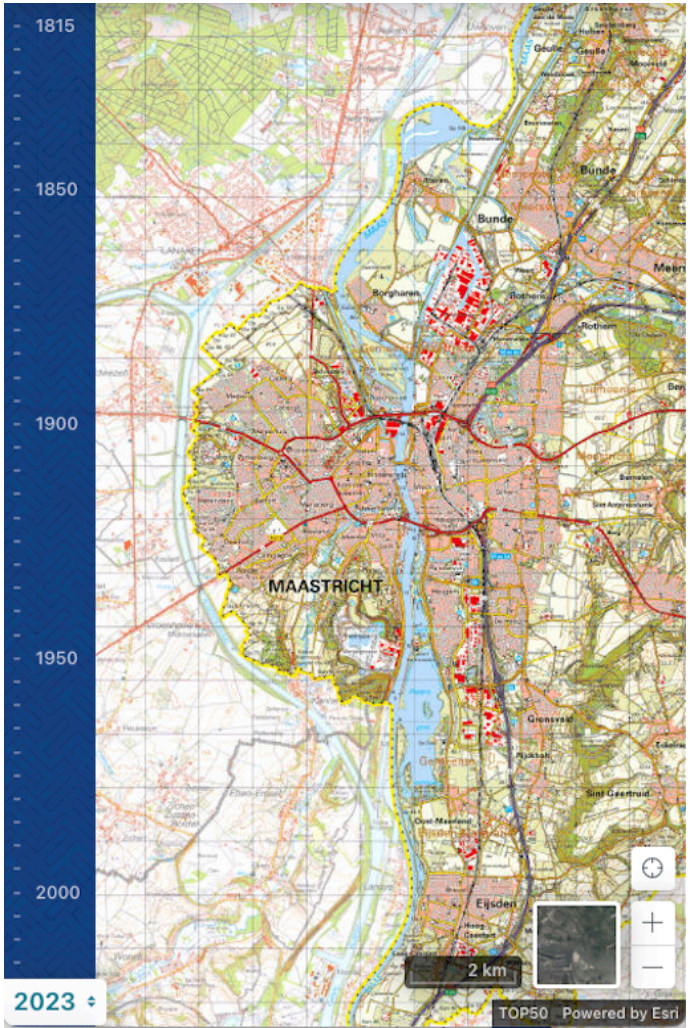

Navigatie

Met een papieren kaart achter het stuur, het is erg gevaarlijk. De chauffeur kijkt op de kaart, niet naar het verkeer. Gelukkig zijn er navigatiesystemen als TomTom, Garmin en apps voor de telefoon. In beeld én geluid. Daarvoor nodig zijn gps en software.

gps (Global Positioning System)
Rond de aarde draaien minstens 24 satellieten die elk een eigen signaal van hoge frequentie uitzenden. Daarvan worden een paar signalen ontvangen door de antenne in de navigator. Omdat er verschillende signalen zijn, is driehoeksmeting mogelijk waardoor de positie van de navigator berekend kan worden. En vrij nauwkeurig, tot op een meter of tien.

De software gebruikt de satellietgegevens om een kaart te laten zien met onze positie precies in het midden. Tijdes het rijden veranderen de positiegegevens en schuift de kaart op. Ook wil de software de bestemming weten zodat de route uitgestippeld kan worden. Actuele plaats en bestemming maken *turn-by-turn* navigatie mogelijk, aanwijzingen tijdens het rijden. De navigatie is vooral voor de eerste en de laatste paar kilometer, daartussen rijdt men bij voorkeur op topografische kennis en met wat richtingsgevoel. Want als je niet weet waar je bent, ben je eigenlijk verdwaald...

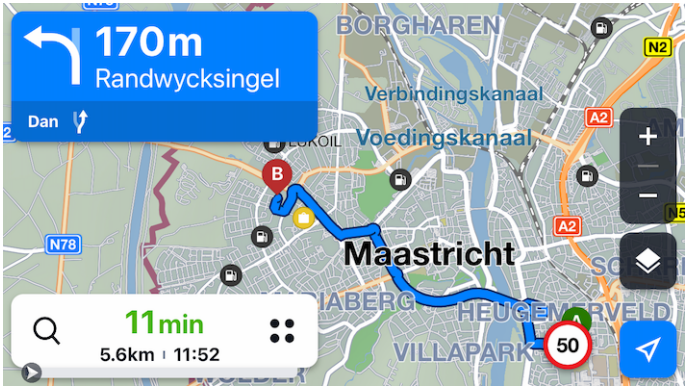

Bronvermelding

1830 Stadskaart
https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:19th-century_maps_of_Maastricht#/media/File:Plattegrond_Maastricht,_ca_1830_(RAL_K_165).jpg
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=31843854

1846 Philippe van der Maelen
https://www.geopunt.be/

1857 Leiter en Nypels
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=110920078

1867 Victor de Stuers
https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:19th-century_maps_of_Maastricht#/media/File:Historische_plattegrond_van_Maastricht_(RAL_K_159).jpg

1867 Kadastrale kaart + Maquette 1867
https://www.maastricht-1867.nl

1900 Toeristenkaart
https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:20th-century_maps_of_Maastricht#/media/File:Toeristische_plattegrond_Maastricht,_ca_1900_(RAL_K_171_1).jpg

1909 J. Schoonbeek
https://www.wereldaandewand.nl/schoolkaarten_limburg.htm
kaart LIM_NO2S

1949 Stapperkaart
https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/rce-mediabank/detail/b64e2f16-e1f8-32dc-0e02-3bdec788d594

1968 Stadsplattegrond
https://www.amazon.nl/Maastricht-plattegrond-Suurland-Falkplan-Bv/dp/9028708162

2022 Plattegrond OV
https://www.arriva.nl/media/juedk1ue/20221130-maastricht-schematische-kaart-lr.pdf

Maastricht in Beeld kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht. De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele:
https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom Classic 13.2
Opmaak: Apple Pages 14.0
Font: Odile Light van Kontour
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele